

.....
kod pracy ucznia

.....
pieczętka nagłówkowa szkoły

KONKURS POLONISTYCZNY
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH
ETAP SZKOLNY

Drogi Uczniu,

witaj na I etapie konkursu polonistycznego. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Arkusz liczy 12 stron i zawiera 12 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które zostały umieszczone w odpowiednim, wykropkowanym pod pytaniem, miejscu.
- Brudnopis nie będzie oceniany.

Czas pracy:

60 minut

Liczba punktów
możliwych

do uzyskania:

100

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Motyw przewodni:

Z rzeczy świata tego zostaną tylko dwie,

*Dwie tylko: **poezja i dobroć...** i więcej nic...*

Cyprian Norwid

Nie daj się zwyciężyć złu, ale zło dobrem zwyciężaj!

św. Paweł (Rz. 12,21)

Tekst I

Bolesław Leśmian

Szewczyk

W mgłach daleczeje sierp księżycy,
Zatkwiony ostrzem w czub komina,
Latarnia się na palcach wspina
W mrok, gdzie już kończy się ulica.
Obłądny szewczyk - kuternoga
Szyje, wpatrzony w zmór odmęty,
Buty na miarę stopy Boga,
Co mu na imię - Nieobjęty!

Błogosławiony trud,
Z którego twórczej mocy
Powstaje taki but
Wśród takiej srebrnej nocy!

Boże obłoków, Boże rosy,
Naści z mej dłoni dar obfity,
Abyś nie chadzał w niebie bosy
I stóp nie ranił o błękity!
Niech duchy, pałac gwiazd pochodnie,
Powiedzą kiedyś w chmur powodzi,
Że tam, gdzie na świat szewc przychodzi,
Bóg przyobuty bywa godnie.

Błogosławiony trud,
Z którego twórczej mocy
Powstaje taki but
Wśród takiej srebrnej nocy!

Dałeś mi, Boże, kęs istnienia,
Co mi na całą starczy drogę -
Przebac, że wpośród nędzy cienia
Nic ci, prócz butów, dać nie mogę.
W szyciu nic nie ma, oprócz szycia,
Więc szyjmy, póki starczy siły!

W życiu nic nie ma, oprócz życia,
Więc żyjmy aż po kres mogiły!

Błogosławiony trud,
Z którego twórczej mocy
Powstaje taki but
Wśród takiej srebrnej nocy!

(B. Leśmian, *Poezje wybrane*, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1983, s. 97-98)

Zadanie 1. (0-6) Przeczytaj uważnie wiersz Bolesława Leśmiana. Wykonaj polecenia i odpowiedz na następujące pytania:

A) *Szewczyk* jako ballada jest gatunkiem synkretycznym. Uzasadnij tezę, pisząc jedno zdanie złożone. (0-2)

.....
.....
.....

B) Wybierz spośród trzech sugestii, co oznacza słowo „naści”. Zakreśl właściwą odpowiedź. (0-1)

- a) gwarowy czasownik oznaczający „masz!”, „weź!”, „daję ci!”
- b) archaiczny rzeczownik oznaczający „dostatek”, „nadmiar”
- c) archaiczny przymiotnik oznaczający „należyty”, „odpowiedni”.

C) Dlaczego artyści *Piwnicy pod Baranami* nazywają utwór Bolesława Leśmiana „hymnem wszystkich artystów”? Swoją odpowiedź uzasadnij przy pomocy dwóch argumentów. (0-3)

Argument 1

.....
.....
.....

Argument 2

.....
.....
.....

Zadanie 2. (0-4) **Porównaj postawę mitycznego bohatera wiersza *Prometeusz* Johanna Wolfganga Goethego z motywacją Szewczyka z ballady Bolesława Leśmiana. Wskaż dwie najważniejsze różnice lub podobieństwa (jeśli owe dostrzeżasz).**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3. (0-4) **Na podstawie znajomości fragmentu mitu o Prometeuszu oceń, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe czy fałszywe. Zaznacz znakiem X właściwą odpowiedź.**

stwierdzenie	prawda	falsz
1. Prometeusz ulepił człowieka z gliny pomieszanej ze łzami, duszę zaś dał mu z ognia niebieskiego, którego parę iskier ukraść z rydwanu słońca.		
2. Człowiek Prometeusza był mocny i nagi. Palce miał zakończone mocnymi paznokciami, którymi mógł się bronić przed pazurami dzikich zwierząt.		
3. Prometeusz zakradł się do wielkiego spichlerza ognia niebieskiego, by przynieść ludziom pierwsze zarzewie.		
4. Mądry Tytan uczył ludzi umiejętnego używania ognia, sztuk i rzemiosł, zabronił jednak kobietom wykonywania tych czynności.		
5. Prometeusz miał brata „nie bardzo rozumnego”, imieniem Epimeteusz, co się wykłada „wstecz myślący”.		

Zadanie 4. (0-4) **Do wskazanej postaci dopisz skojarzony z nią związek frazeologiczny. Wyjaśnij jego znaczenie.**

Prometeusz

.....

.....

Pandora

.....

.....

Zadanie 5. (0-8) **Wyobraź sobie, że stworzyłeś projekt Muzeum Pamiątek Twojego Mistrza (kogoś, komu wiele zawdzięczasz). Wzorując się na wierszu Zbigniewa Herberta *Pan od przyrody*, wejdź w rolę przewodnika i zredaguj interesujący komentarz do każdego eksponatu. Posługuj się pierwszoosobową i trzecioosobową narracją.**

Eksponat I

.....
.....
.....
.....
.....

Eksponat II

.....
.....
.....
.....
.....

Eksponat III

.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 6. (0-1) **W słowach Jana Pawła II:** „Odrębne powołanie każdego artysty określa pole jego służby, a zarazem wskazuje zadania, które go czekają, ciężką pracę, do której musi być przygotowany, i wreszcie odpowiedzialność, którą winien podjąć. Artysta świadomy tego wszystkiego wie także, że musi działać, nie kierując się dążeniem do próżnej chwały ani żądzą taniej popularności, ani tym mniej nadzieją na osobiste korzyści. Istnieje zatem pewna etyka czy wręcz »duchowość« służby artystycznej, która ma swój udział w życiu i w odrodzeniu każdego narodu. Na to właśnie zdaje się wskazywać Cyprian Norwid, kiedy pisze:

»(...) Bo piękno na to jest, by zachwycało
Do pracy - praca, by się zmartwychwstało.«.» – **odnajdujemy nawiązanie do idei:**

- a) **modernistycznego parnasizmu**
- b) **renesansowego makiawelizmu**
- c) **średniowiecznej anonimowości**

Prawidłowa odpowiedź:

Zadanie 7. (0-3) Podkreśl poprawną odpowiedź. Tytuł powieści Małgorzaty Musierowicz *Opium w rosole* ma charakter (0-1):

- a) metaforyczny
- b) futurystyczny
- c) awangardowy

Odwołaj się do treści lektury i wyjaśnij jego znacznie (0-2).

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8. (0-5) Które z postaci *Małego Księcia* wypowiedziały następujące słowa:

- a) „A oto mój sekret. Jest bardzo prosty: dobrze widzi się tylko sercem. Najważniejsze jest niewidoczne dla oczu”
- b) „Kołce nie służą do niczego. To tylko złośliwość kwiatów”
- c) „Zawsze się wydaje, że w innym miejscu będzie lepiej”
- d) „Znacznie trudniej jest sądzić siebie niż bliźniego. Jeśli potrafisz dobrze siebie osądzić, będziesz naprawdę mądry”
- e) „Dorośli są naprawdę bardzo, bardzo śmieszni”

Zadanie 9. (0-5) Wejdź w rolę Bilbo Bagginsa spisującego swoje niezwykle przygody, wspomnij również o doświadczonej mocy dobra. Posłuż się formą monologu wewnętrznego (zredaguj co najmniej 5 zdań złożonych).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10. (0-5) **Odpowiedz na pytania dotyczące etudy filmowej *Męska sprawa* (reż. Sławomir Fabicki).**

- a) **W jaki sposób dzieci ratują swoją godność, zagrożoną skażeniem okrucieństwem świata? Podaj dwa przykłady zachowań. (0-2)**

.....

.....

.....

.....

.....

- b) **Wskaż trzy cechy paradokumentalnej poetyki filmu. (0-3)**

.....

.....

.....

Zadanie 11. (0-5)

a) Uzupełnij tekst odpowiednimi imionami postaci. (0-1)

Widzimy na pierwszym planie z troską obmywającego rany ofiary napadu. W tle zaś majaczy sylwetka oddalającego się Z prawej strony przechodzi natomiast lewita. W czasach Jezusa Samarytanie byli skonfliktowani z i otoczeni przez nich pogardą. Kapłani zaś i lewici cieszyli się powszechnym szacunkiem.

b) Uwzględniając historyczne i religijne konteksty, spróbuj odpowiedzieć na pytanie, dlaczego kapłan i lewita unikali kontaktu z rannym? (0-2)

.....
.....
.....
.....

c) Nadaj obrazowi własny tytuł, wzmacniający przesłanie przypowieści (0-2)

.....

Zadanie 12. (0-50) „Każdy człowiek musi dbać o własną moralność, a nie o dobro innych” – słowa Carla Gustava Junga uczyń tematem przewodnim swojej rozprawki. Pamiętaj o tym, że twoja wypowiedź może mieć charakter twierdzący, zaprzeczający lub wyrażać opinię ambiwalentną.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Brudnopis